

"La Postmodernitat"

El que valoren els joves d'ara

V.T.R.

Paral·lelament a l'evolució del món van sorgint diferents moments culturals. Així en filosofia es parla de l'escolàstica, l'empirisme o l'existencialisme, entre molts d'altres.

En literatura trobem des del Renaixement fins a les avantguardes de principis del s. XX, moviments culturals com ara el Barroc, el Neoclassicisme, el Romanticisme...

Cada segle, o a voltes períodes més curts de temps, han portat una diferent manera de viure, de conèixer les coses i d'expressar-les, alhora que la ciència ens anava nodrint de noves dades.

Tot això pel que fa al passat, però el problema ve quan ens demanem en quin moment cultural ens trobem ara, qué el caracteritza?, com l'anomenem? A més, tenim el lògic inconvenient de la manca de perspectiva històrica.

Malgrat tot, els especialistes han acordat anomenar l'actual època com la "Postmodernitat". Aquest és el terme que ara mirarem d' aclarir.

Per escomençar el nom no té res d'original: simplement estem vivint el temps que ve després de la modernitat. És un moment cultural que encara no ha produït cap paradigma d'autocomprensió per ell mateix i per això l'anomenem a partir d'una època anterior.

Definirem primer i molt breument qué cal entendre per això de "modernitat", època que ja em superat.

En història del pensament la modernitat cal situar-la so-

bre el s. XVI. En aquest moment l'home comença a veure's com el centre de l'univers. Amb la raó, amb el pensament, l'home pot conèixer millor el món i arribar a dominar-lo. Neixen les ciències i s'especialitzen: física, química, biologia... Així també la filosofia es separarà de la teologia. L'home vol conèixer les coses i tot el que passa a la naturalesa per ell mateix. No en té prou endir, per exemple, que si plou es perquè Déu vol o que si les coses cauen cap a terra i no cap al cel es també obra de Déu. Ara l'home vol saber per ell mateix, per la seva intel·ligència, perquè passen aquestes coses i Déu ja no serveix com a explicació de tot.

Fent un gran salt històric podem dir que aquest moment de la modernitat, d'aquest esperit científic que ens porta a creure que l'home ho pot tot, arribarà fins al nostre segle, concretament fins als anys 60. En aquesta dècada es produeixen una sèrie de fets que representen el màxim punt d'optimisme en la idea de l'home com a gran dominador. En destacarem tres d'aquests fets:

1.- El Concili Vaticà II (1962-65). L'església finalment assumeix la modernitat i l'autonomia de la ciència vers Déu.

2.- Maig del 68. Els joves surten al carrer amb la convicció de poder canviar el món, de fer-lo millor d'una manera immediata.

3.- Arribada a la lluna (juliol 69). El domini i poder de l'home sobre la naturalesa és

tan gran que fins i tot podem anar a la lluna.

Aquests i altres fets van creant un clima d'optimisme en el poder de l'home. Es creen unes expectatives d'un futur millor gràcies a la modernitat i als avanços científics.

Però arribem als anys 70 i aquestes expectatives fracassen. Els avanços de l'home es tornen en contra d'ell:

- Crisi ecològica, deforestació, capa d'ozó, manca de recursos per a tots... L'home no només no ha pogut dominar la naturalesa sinó que, a més, la estem destruint.

- En política, molts d'aquells joves del 68 que volien canviar el món ara ocupen càrreges de govern i han oblidat completament els grans ideals de joventut.

- Espiritualment les coses també canvien. Déu, malgrat la teologia de l'alliberament, s'ha convertit en quelcom llunyà que no preocupa ningú.

En conclusió, ara vivim un moment molt diferent al dels anys 60. La postmodernitat suposa un trencament cultural, un desencís, un sentiment de que el món millor cada vegada està més lluny.

Els dos principals pensadors sobre aquest tema, Lyotard i Vattimo, han establert una sèrie de característiques que conformen la manera de viure dins aquesta societat postmoderna en la que tots estem i que, com hem dit, es caracteritza pel desencís davant la incapacitat de l'home per a fer un món millor. Aquestes característiques, de les que tots participem poc u

molt, són:

- Inmediatesa: l'home d'avui no té cap il·lusió per futur, per tant cal viure al dia, passar-ho bé al moment.

- Individualisme: el sentiment col·lectiu i d'associació està en crisi. No confiem en els grups i tots anem a la nostra.

- Immanentisme: Déu ja no preocupa. No hi ha ateu, simplement hi ha indiferents.

- Politeïsmes de valors: ens costa molt afirmar que està bé i que està malament. Tot val; per a tot hi ha un motiu.

- Esteticisme: tenim tendència a prioritzar el disseny de les coses. Allò bo és allò bonic.

- Indicisme: només val la pena allò divertit. Cal buscar emocions immediates per a passar-ho bé.

- Nihilisme: vivim un moment de crisi d'ideologies profundes, que donen una resposta global al sentit del món. Amb la caiguda del mur de Berlín ja no hi ha dialèctica dreta/esquerra. Tots els programes polítics cada vegada es semblen més.

Si acceptem totes aquestes característiques com certes, el panorama es prou negatiu. Però de totes elles també en podem fer una lectura positiva que deixo per a tu, pacient lector, que han arribat fins aquestes ratlles.

